

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

nota

Kamerbrief Actuele situatie energie-intensieve
industrie ten gevolge van sterke prijsstijgingen
energie

Parafenroute

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Mede namens/met akkoord van Minister voor Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking

Aanleiding

In het CD bedrijfslevenbeleid van 19 oktober jl. heeft u toegezegd voor het eind van het jaar een kamerbrief te sturen over de problematiek van de gestegen energieprijzen voor de energie-intensieve industrie en daarin ook het Europese perspectief mee te nemen. Met deze kamerbrief wordt deels invulling gegeven aan motie Omtzigt-Dassen.¹ Deze brief zal mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) aan de Kamer worden gestuurd.

Geadviseerd besluit

U kunt de bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- De brief adresseert het vraagstuk van de sterk gestegen energieprijzen voor de industrie.
- Het betreft hier een Europees vraagstuk (concurrentiepositie en open strategische autonomie) dat vraagt om een gecombineerde nationale en Europese oplossing.
- Op basis van eerste analyse wordt in deze brief een verkenning voor uit te werken beleidsopties neergelegd: a) nationaal en Europees extra vaart te maken met verduurzaming industrie b) betere borging van het gelijke speelveld in Europa en c) individueel steunkader bedrijven.
- De energie-intensieve industrie van Nederland en de EU staat onder druk ten gevolge van hoge energieprijzen door oorlog in Oekraïne, protectionisme VS

¹ Kamerstuk 36200, nr. 129.

(*Inflation Reduction Act*), macro-economische onzekerheid (oplopende rente en teruglopende liquiditeit) en verstoring gelijke speelveld binnen Europa (steunpakketten industrie buurlanden).

- Gevolg hiervan is dat sommige bedrijven in basisindustrie productie staken of afschalen, en/of investeringen in verduurzaming in industrie Nederland en Europa uitstellen of heroverwegen. Dit gaat ten koste van de verduurzamingsambitie van Nederland, waar de industrie een vliegwiel functie in heeft. Wanneer de snelheid verduurzaming industrie t.g.v. genoemde factoren zal afnemen, lopen mogelijk ook de klimaatdoelstellingen van het kabinet gevaar en kan dit negatieve effecten hebben op ons verdienvermogen.
- Met name energie-intensieve industriële sectoren chemie, basismetaal, voeding, kunstmest, papier, bouwmaterialen worden getroffen. In deze sectoren staat het voortbestaan van individuele bedrijven en op langere termijn mogelijk hele sectoren op het spel, hoewel er ook nog veel onduidelijkheden zijn.
- Geen sprake is van een acute dreiging, maar eerder van een geleidelijk proces van afnemende investeringen en afbrokkeling van Nederlandse en Europese industriële productiecapaciteit.
- De kosten van maatregelen om de industrie te ondersteunen zijn potentieel hoog. Maar niets doen kan ook een grote economische impact hebben. Het is daarom belangrijk om richting te kiezen en handelingsperspectief voor komende periode te bepalen richting Europa.
- De brief is interdepartementaal afgestemd in het voorportaal HCEU en de REA ministeriële onderraad, waar brede steun voor deze brief bestond.
- Vanuit minister BHOS is urgentie en belang van bieden perspectief industrie vanuit het gelijk speelveld nog eens benadrukt, en zal in MR 16 december vragen om vóór verstoring aan Kamer een aantal aanscherpingen in de brief te maken. Zoals met u besproken, hebben we deze wensen grotendeels kunnen honoreren.

Toelichting

- De energie-intensieve industrie van Nederland en de EU staat onder druk ten gevolge van hoge energieprijzen door oorlog in Oekraïne, protectionisme VS (*Inflation Reduction Act*), macro-economische onzekerheid (oplopende rente en teruglopende liquiditeit) en verstoring gelijke speelveld binnen Europa (steunpakketten industrie buurlanden).
- Gevolg hiervan is dat sommige bedrijven in basisindustrie productie staken of afschalen, en/of investeringen in verduurzaming in industrie Nederland en Europa uitstellen of heroverwegen. Dit gaat ten koste van de verduurzamingsambitie van Nederland, waar de industrie een vliegwiel functie in heeft. Wanneer de snelheid verduurzaming industrie t.g.v. genoemde factoren zal afnemen, lopen mogelijk ook de klimaatdoelstellingen van het kabinet gevaar en kan dit negatieve effecten hebben op ons verdienvermogen.
- Met name energie-intensieve industriële sectoren chemie, basismetaal, voeding, kunstmest, papier, bouwmaterialen worden getroffen. In deze sectoren staat het voortbestaan van individuele bedrijven en op langere termijn mogelijk hele sectoren op het spel, hoewel er ook nog veel onduidelijkheden zijn.
- Geen sprake is van een acute dreiging, maar eerder van een geleidelijk proces van afnemende investeringen en afbrokkeling van Nederlandse en Europese industriële productiecapaciteit.

- De kosten van maatregelen om de industrie te ondersteunen zijn potentieel hoog. Maar niets doen kan ook een grote economische impact hebben. Het is daarom belangrijk om richting te kiezen en handelingsperspectief voor komende periode te bepalen richting Europa.
- De brief is interdepartementaal afgestemd in het voorportaal HCEU en de REA ministeriële onderraad, waar brede steun voor deze brief bestond.
- Vanuit minister BHOS is urgentie en belang van bieden perspectief industrie vanuit het gelijk speelveld nog eens benadrukt, en zal in MR 16 december vragen om vóór versturing aan Kamer een aantal aanscherpingen in de brief te maken. Zoals met u besproken, hebben we deze wensen grotendeels kunnen honoreren.